

Internt remissunderlag – Göteborgs Stads Miljöprogram, handlingsplan 2017-2020.

Åtgärder med Göteborg & Co som ansvarig (2st)

45. SAMVERKA FÖR EN HÅLLBAR DESTINATION

SYFTE OCH BESKRIVNING

Sustainable Gothenburg syftar till att utveckla Göteborg till en världsledande hållbar destination. Sustainable Gothenburg är ett samverkansforum för stadens besöksnäring och stadens förvaltningar med fokus på en hållbar utveckling av destinationen; mötes-, evenemangs- och turiststaden. Forumet syftar till att identifiera relevanta insatser och aktiviteter att samverka kring, ge möjligheter till utmaningsdriven innovation samt skapa förutsättningar för kunskapsutbyte och kompetensutveckling. Ett inslag är också att utveckla kommunikation, information och marknadsföring av den hållbara destinationen.

Vi ska bidra till utvecklingen och marknadsföra Göteborg som en hållbar mötes-, evenemangs- och turistdestination. En attraktiv stad och ett attraktivt närsamhälle gynnar såväl göteborgare som turister. Turismen är idag en basnäring som genererar arbetstillfällen och skatteintäkter för staden. Såväl stadens som besöksnäringens ambitioner, insatser och infrastruktur bygger destinationen. För ett framgångsrikt arbete för en hållbar destination är samverkan, kunskap och kommunikation nycklar. En hållbar infrastruktur för mötes-, evenemangs- och turismindustrin är en framgångsfaktor för att staden ska vara attraktiv såväl i dag som i morgon. Med infrastruktur avses i detta sammanhang exempelvis anläggningar, evenemangsplatser, hotell, transporter, utbud av restauranger och upplevelser samt samhällsfunktioner såsom avfall, energi, kollektivtrafik och dylikt.

Social hållbarhet: Genom att skapa nya möjligheter till upplevelser i Göteborg kan vi bidra till att fler möten mellan människor i staden uppstår. Genom att skapa upplevelser, typ Tikitut, kan invånarna även lära känna andra kulturer i staden. Ingår i målet: en hållbar destination.

Ekonomisk hållbarhet: Vi bidrar till en tillväxt i staden när fler turistar hemma. Privatekonomiskt kan det bli billigare att turista hemma. Även öka kunskapen om att vi är en Fairtrade City med allt vad det innebär. Öka kännedomen om hållbarhetsmål, etisk och rättvis handel.

Ekologisk hållbarhet: Genom att minska resor utanför staden minskar vi klimatpåverkande utsläpp från till exempel flyg.

UPPFÖLJNING

Antal aktiviteter och åtgärder. Uppföljning också beroende av typ av aktiviteter och åtgärder som identifieras/genomförs.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Göteborg & Co

SAMARBETSPARTNER

Business Region Göteborg, Kretslopp och vattennämnden, Nämnden för Konsument och Medborgarservice, Miljö- och klimatinämnden, Social resursnämnd, Västtrafik

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning
- Attraktiv bebyggelsestruktur

RESURSER

Beroende av aktiviteter och åtgärder som identifieras. Extra resurser kan komma att krävas.

46. SATSA PÅ CYKELTURISM

SYFTE OCH BESKRIVNING

Några viktiga åtgärder med vars hjälp vill främja cykelturismen i syfte att skapa hållbara reseanledningar och stärka rekreationscyklingen och turista i din egen stad:

- Integrera Turismcykling & pendelcykling dvs. utveckla rätt nätverk för att stärka cyklingen i staden för göteborgare och besökare.
- Utveckla leder/cykelrundor för cykelturismen. Cykelturistiska leder är en förutsättning för att få cykelturism, det gynnar invånare i staden ur ett rekreationsperspektiv och skapar ett intresse för våra besökare. Ledutveckling innebär en inventering av cykelvägar och se över lednät/kartor/TÖP (turistisk översikts plan). Knyta samman ledutvecklingen i Göteborg med regionen för att skapa så kallade "stjärnturer". (Utveckla leder i detta sammanhang innebär inte nödvändigtvis att bygga infrastruktur.)
- Paketering och marknadsföring. Det finns goda förutsättningar för att utveckla cyklingen, men vi behöver utveckla reseanledningen och knyta ihop lederna med bo, göra och äta för att sedan marknadsföra och skapa erbjudanden för lokala marknaden med t.ex. hotell och mot internationella arrangörer som har visat ett intresse för Göteborg.

Cykelturism utgör en liten andel av den totala turismen, men är en av de turistnäringar som växer allra snabbast i Europa. I Göteborg har vi dock hittills fokuserat främst på pendelcykling och vardagscykling. Förutsättningarna för att ytterligare utveckla Göteborg som en cykelstad ur ett

besöksnäring- och rekreationsperspektiv är mycket goda. Inledande undersökningar och de begränsade insatser som befintliga resurser tillåtit att göra har gett ett gott resultat och indikationer på de möjligheter som finns att utveckla vidare. Exempelvis har flera internationella arrangörer och internationella journalister uppmärksammat Göteborg som en mycket intressant cykeldestination.

I Göteborg som cykelstad är det i dagsläget enbart Göteborg & Co som har perspektivet cykelturism/rekreativcykling. En utvidgad satsning på cykelturism skulle ge en god möjlighet till samverkan mellan många av stadens förvaltningar och bolag. Det skulle bidra till bilden av hela staden som en cykelstad.

Cykelturism utgör en liten andel av den totala turismen, men är en av de turistnäringar som växer allra snabbast i Europa. För att ytterligare utveckla Göteborg som en cykelstad ska vi undersöka möjligheterna till och förutsättningarna för utveckling och marknadsföring av cykelturism och det cykelvänliga Göteborg ur ett besöksnäringsperspektiv.

En satsning på cykelturism skulle ge en god möjlighet till samverkan mellan många av stadens förvaltningar och bolag. Det skulle bidra till bilden av hela staden som en cykelstad.

Några viktiga åtgärder för att främja cykelturismen kan vara att:

- Turistbyråerna informerar om möjligheterna att cykelturista i och kring Göteborg.
- Det finns möjlighet att hyra cykel i centrala Göteborg – allra helst i anslutning till centralstationen.
- Det finns bra cykelvägar mellan centrala Göteborg och norra och södra skärgården.

UPPFÖLJNING

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Göteborg & Co

SAMARBETSPARTNER

Idrotts- och föreningsnämnden, Kulturnämnden, Miljö- och klimatnämnden, Park- och naturnämnden, Stadsdelsnämnderna, Trafiknämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Attraktiv bebyggelsestruktur
- God ljudmiljö

RESURSER

Kräver extra resurser. Resurser för kompetensbyggande och specifika kommunikations- och marknadsföringsåtgärder ryms inte inom ordinarie ramar utan måste tillföras.

Åtgärder med Gbg&Co som samarbetspartner (3st)

14. UTVECKLA STÖDSTRUKTURER FÖR EN HÅLLBARARE LIVSMEDELSBRANSCH SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska utveckla stödstrukturer genom nätverksarbete och utökat samarbete med branscher inom exempelvis restaurang, grossist och handel. Genom att bidra med kunskap, inspiration och erfarenhetsutbyten ska vi verka för att branschen tar ett helhetsgrepp kring frågor som rör mat och livsmedel, avfall, energi, vattenanvändning och kollektivavtal. Målet är att förändra profileringen inom branscherna så att de blir mer reko och eko och arbetar med hållbarhet både vad gäller utbud och arbetsmetoder.

Hållbarhet har blivit en drivande kraft när det gäller mat - från livsmedelsproduktion till en ökning av ekologiska produkter som säljs i affärerna och på restaurangerna. Tyvärr avspeglas inte detta inom branschen idag. I stället karaktäriseras branschen av dålig kommunikation. Gästen ställer inte frågor om hållbarhet, även om de annars bryr sig om mat. När branschen tar ett kliv i rätt riktning och blir samstämda når vi i förlängningen konsumenter och gäster i staden. Det är avgörande med samarbeten för att lyfta fram viktiga frågor kring transparens, ärlighet och trovärdighet.

UPPFÖLJNING

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Nämnden för Konsument och medborgarservice

SAMARBETSPARTNER

Business Region Göteborg, Göteborg & Co, Miljö- och klimatnämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Mer ekologisk odling
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

Inom befintlig ram till viss del kan utvecklingsmedel behövas för projekt- och marknadsföringsinsatser.

50. UTÖKAD SAMVERKAN KRING CYKELFRÅGOR I GÖTEBORG

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska skapa en utökad samverkan kring cykelfrågor för att göra Göteborg till en bättre cykelstad. Tanken är att skapa ett utökat cykelnätverk som gör att fler insatser görs och att dessa görs på ett mer koordinerat sätt. Många aktörer både inom och utanför stadens organisation behöver mobiliseras för att åtgärden ska bli framgångsrik, men huvudansvaret delas mellan trafiknämnden och miljö- och klimatnämnden i nära samarbete med styrelsen för Göteborg & Co.

Med ett nätverk kan till exempel satsningar på cykelinfrastruktur, mobility management, cykelturism och kommunala fastigheter samordnas så att de får större utväxling. Tillsammans med cykelinnovationer kan detta göra att vi stärker vårt internationella rykte som cykelstad. Med ett stärkt samarbete med näringslivet kan bland annat serviceutbudet för cykling stärkas och bli mer heltäckande. Åtgärden blir också ett sätt att fläta ihop miljöförvaltningens och trafikkontorets uppdrag om att "Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp" och "Det hållbara resandet ska öka".

Åtgärden syftar till att få till en utökad samverkan för att öka cykelandelen i Göteborg genom att på olika sätt göra det mer attraktivt att cykla. Inom Göteborg stad har vi hittills främst jobbat för ökad cykling inom ramen för trafikkontorets uppdrag och verksamhet. Från internationella studier vet vi att städer och regioner som har en hög cykelandel också har ett brett cykelarbete som omfattar infrastruktur, företagande, cykelturism, cykelkultur och "governance".

Trafiknämnden antog i mars 2015 ett cykelprogram där en målsättning är att tredubbla antalet cykelresor till 2025, jämfört med 2011. Åtgärden bidrar till genomförandet klimatprogrammets strategi om att prioritera och satsa på färdmedlen gång, cykel och kollektivtrafik. I uppföljning av strategin bedöms att åtgärdstakten behöver öka för att nå klimatmål samtidigt som staden växer, bland annat genom ökad samordning inom staden kring cykling.

UPPFÖLJNING

Åtgärden anses genomförd då ett nätverk för cykelfrågor är igångsatt.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Miljö- och klimatnämnden, Trafiknämnden

SAMARBETSPARTNER

Business Region Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnd, Framtiden, Göteborg, Göteborg & Co, Social resursnämnd, Parkeringsbolaget, Stadsdelsnämnderna.

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion

RESURSER

Åtgärden ryms inom befintlig verksamhet.

83. FÖREBYGG OCH SORTERA AVFALL VID EVENEMANG

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska öka källsortering och förebygga avfall på stadens evenemang. Till exempel så skulle en kunna genomföra ett pilotprojekt med Göteborgskalaset att ta fram en vägledning under namnet Det avfallssnåla eventet - Förebygga avfall och öka sortering av avfall på evenemang. Göteborgs Kulturkalas har arbetet med avfallsfrågan under många år och är på så vis ett lämpligt evenemang att genomföra ett pilotprojekt på. Pilotprojektet kan bestå i att kartlägga, identifiera såväl goda exempel som möjligheter att utveckla. Utifrån ett sådant underlag kan "Vägledning för det avfallssnåla evenemanget" tas fram. Nästa steg kan bestå i att testa vägledningen på en annan typ av evenemang.

Stora mängder avfall uppkommer i samband med olika evenemang och det är också vanligt att man använder sig av många engångsprodukter. Genom att verka för att öka avfallssorteringen och förebygga avfall på event så synliggör vi även för besökarna att avfallsminskning och återvinning av avfall är viktiga frågor för staden.

UPPFÖLJNING

Vägledning för Det avfallssnåla eventet tas fram. Antalet event som använder sig av vägledningen kan följas upp.

ANSVARIG NÄMND ELLER STYRELSE

Kretslopp och vattennämnden

SAMARBETSPARTNER

Göteborg & Co

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

Projektledare, strategisk och operativ, för att driva pilotprojektet. Paketering dvs. copywriting, formgivning, ev. tryck av "Vägledning..."

Övriga åtgärder där Göteborg&Co kan/bör vara samarbetspartner (4st)

8. GENOMFÖR KAMPANJ FÖR ATT SYNLIIGGÖRA DET HÅLLBARA UTBUDET PÅ STAN

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska samarbeta med företagarföreningar för att i en gemensam kampanj framhålla hållbara alternativ i handel och på restauranger i Göteborg. Det kan handla om till exempel miljö- eller rättvisemärkta produkter, produkter av återvunnet material eller vegetariska rätter.

Kampanjen blir också ett tillfälle att visa upp företagens erbjudanden om att till exempel laga och hyra kläder och produkter. Kampanjen kommer bidra till att visa upp och profilera Göteborg som en hållbar stad.

Åtgärden syftar till att synliggöra det hållbara utbudet i handeln och på restauranger för att få fler konsumenter att upptäcka och välja hållbara alternativ. Stadens roll blir att samordna kampanjen och ta fram lämpligt kommunikationsmaterial. Liknande kampanj har genomförts i Malmö med gott resultat.

UPPFÖLJNING

Medverkande butiker/caféer etc. kan till exempel rapportera in om försäljningen av hållbara produkter ökat.

ANSVARIG NÄMND ELLER STYRELSE

Nämnden för Konsument och medborgarservice

SAMARBETSPARTNER

Miljö- och klimatnämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

Ca 3-400 000 kr (baserat på utvärdering av Malmös kampanj, till exempel grafisk utformning, annonsering, karta etc.) utöver eventuella personalkostnader.

47. UTVECKLA NYA AFFÄRSMODELLER FÖR HOTELL, HANDEL OCH RESTAURANG

SYFTE OCH BESKRIVNING

Här ska vi testa nya klimatanpassade affärsmodeller där restaurang, hotellägare och handel i samarbete med producenterna utvecklar och provar nya affärsmodeller i handel av lokalproducerade ekologiska livsmedel.

Aktiviteter: En projektgrupp skapas med representanter för berörda förvaltningar, bolag, kommuner, näringar. Förberedande öppna workshops genomförs. Pilotcase utvecklas och genomförs i kedjan från jord till bord.

Olika affärsmodeller tas fram och provas, effektivitet avseende klimat, affärsmässighet skall beaktas.

En testfas genomförs av de olika affärsuppläggen av andelsproduktion, andelsägande, kontraktsupplägg m.m. Utvärderingar genomförs och de fungerande modellerna utvecklas/uppskalas med fler producenter, restauranger och butiker i steg två. Efter utvärdering 2 utvecklas ett långsiktigt samarbete mellan producentled och marknad.

Målet är att etablera ett långsiktigt samarbete för koldioxidsnål, ekologisk och socialt hållbar närproduktion, handel och konsumtion mellan restaurang, hotell, handel och producenter.

Även möjliga förstärkningar kopplat till destinationsutveckling och besöksnäring.

Efterfrågan på lokalt producerade ekologiska, koldioxidsnåla livsmedel, som dessutom fyller viktiga sociala funktioner är påtaglig. Om vi skall kunna svara upp till detta behov behöver vi skapa och stötta initiativ som tillhandahåller detta genom bland annat nya affärsmodeller och samarbeten blivit etablerade hoppas vi kunna se effekter inom näringslivet såväl som i lokalmiljön.

UPPFÖLJNING

Workshops med deltagande aktörer, intervju, enkät, resultatsammanställning, klimatanalys, hållbarhetsanalys, rapport med förslag till uppskalning.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Business Region Göteborg

SAMARBETSPARTNER

Fastighetsnämnden, Miljö- och klimatanämnden, Stadsdelsnämnderna Angered, Norra Hisingen, Östra Göteborg, Trafiknämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

- Varierat landskap med rik biologisk mångfald

RESURSER

Åtgärden ingår i projekt Stadslandet Göteborg. En ansökan om medel från den Europeiska Regionalutvecklingsfonden är inlämnad till Tillväxtverket. Denna insats har en budget på 2 miljoner kr för 2017 - 2019. Av detta är 60 procent medfinansiering från Göteborgs stad och 40 procent från EU fonden. Beslut fattas i december 2016.

48. UTVECKLA OCH TESTA EKOSYSTEMBASERAD DESTINATIONSUTVECKLING SYFTE OCH BESKRIVNING

Testbädden är ett laborativt projekt för att söka utveckla strategier för ekosystembaserad koldioxidsnål destinationsutveckling och besöksnäring i staden. En arbetsgrupp utvecklas och en plan tas fram av hållbarhetsstrateg och projektledare för testbädden i samarbete med fastighetskontoret, skogsstyrelsen, forskning exempelvis Chalmers arkitektur, Västkuststiftelsen, privata aktörer samt intresseorganisationer.

Inledande workshops genomförs i navet för inkludering och lokal mobilisering. Viktigt fokus är att skapa delaktighet och dialog mellan förvaltningar och små och medelstora företag samt att integrera utrikesföddas kompetenser, kvinnors perspektiv och engagera ungdomar.

Minst två laborativa projekt från rot, jord till boende genomförs och utvärderas med hela kedjan råvaruproduktion med träförädling, energieffektivt och ekologiskt byggande, affärsutveckling och boende m.m. Årliga workshoppar genomförs med deltagarna och två öppna konferenser genomförs under projektiden.

En rapport och vägledning kring testbäddens resultat och erfarenheter tas fram av projektledning för kunskapsspridning.

Testbädden är ett laborativt projekt för att i praktiken tillämpa och testa möjligheter för ekosystembaserad stadsnära och peri-urban destinationsutveckling och besöksnäring kopplat till den av staden ägda skogs-, jordbruks- och kulturmarken.

Göteborgs Stad äger ca 4 000 hektar skogsmark och 3000 hektar jordbruksmark samt trädbevuxen naturmark med stora kvalitéer och möjligheter som ekosystembaserade besöksmål till gagn för biologisk mångfald, minskat resande och social hållbarhet med ökad tillgänglighet. Målet är också att stärka det horisontella kriteriet lika möjlighet och icke diskriminering kopplat just till ökad tillgänglighet.

Testbädden vill pröva nya former för samverkan kring stadens mark och entreprenörskap för att skapa förutsättningar för små och medelstora företag kopplat till grön affärsutveckling och ekosystembaserad destinationsutveckling.

Att skapa förutsättningar för grönt entreprenörskap kopplat till att bo, odla, äta och förädla främjar ökat turistande i närområdet och på så sätt skapa ett alternativ som minskar flygresandet och gynnar flera hållbarhetsmål i staden.

UPPFÖLJNING

Alla moment utvärderas utifrån koldioxidreduktion, miljönytta, social hållbarhet, affärsutvecklingsmöjlighet antal möjliga arbetstillfällen. Förslag till uppskalning och långsiktig genomförandeplan för entreprenörskap och affärsutveckling tas fram och steg för fortsatt genomförande görs.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Business Region Göteborg

SAMARBETSPARTNER

Fastighetsnämnden, Miljö- och klimatinämnden, Stadsdelsnämnderna Angered, Norra Hisingen, Östra Göteborg, Trafiknämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning
- Varierat landskap med rik biologisk mångfald

RESURSER

Åtgärden ingår i projekt Stadslandet Göteborg. En ansökan om medel från den Europeiska Regionalutvecklingsfonden är inlämnad till Tillväxtverket. Denna insats har en budget på 2 miljoner kr för 2017 - 2019. Av detta är 60 procent medfinansiering från Göteborgs stad och 40 procent från EU fonden. Beslut fattas i december 2016.

57. FÖRBERED FÖR ETT NYTT LÅNECYKELSYSTEM

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska undersöka hur nästa generations låncykelsystem kan se ut. Ett utökat system kommer att möta andra typer av utmaningar än det nuvarande. Vi ska därför förbereda för ett nytt låncykelsystem som har hög flexibilitet och kan utökas stegvis.

Staden har avtal med JCDecaux fram till 2017 för låncykelsystemet "Styr och ställ". Avtalet gäller 60 stationer. Framöver behöver vi ett system som inte är begränsat till endast 60 stationer och där andra områden än innerstaden, till exempel Hisingen, inkluderas i systemet.

Ett utökat system kommer att möta andra typer av utmaningar än det nuvarande och därför behöver/kan det inte se ut på samma sätt som det gör nu. Det händer mycket inom det här området i Europa och det är viktigt att ta till sig erfarenheter från andra städer och inte låsa in sig i gamla lösningar. En lösning är att satsa på ett mobilt lånecykelsystem. Idén innebär att dagens system med fasta stationer utvecklas till ett flytande system där man kan söka och boka närmaste cykel via mobilen och sedan lämna cykeln där det passar användaren bäst. Detta system kan sedan vidare integreras för att omfatta kollektivtrafik och bilpool.

En annan lösning är ett system som gör det möjligt att cykla över kommungränser, i första hand i storstadsområdet (Partille, Mölndal), alternativt att möjliggöra en utveckling av ett lånecykelsystem i flera av regionens tätorter. Det skulle möjliggöra användning av lånecykel under hela resan i regionen så att till exempel pendlare kan ta en cykel till stationen i sin kommun, byta till kollektivtrafik och sedan ta cykeln igen i en annan kommun.

Trafikkontoret har ett uppdrag att utöka systemet samt att se över funktionen av systemet. I det innefattas bland annat om Göteborg Stad ska fortsätta med ett reklamfinansierat system.

UPPFÖLJNING

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Trafiknämnden

SAMARBETSPARTNER

Västtrafik

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Lägre halter av partiklar
- Lägre halter av kvävedioxid
- Attraktiv bebyggelsestruktur
- God ljudmiljö

RESURSER

Kräver extra resurser. Tiotals miljoner kronor.

Åtgärder som berör ALLA förvaltningar och bolag (8st)

163. INFÖR MILJÖLEDNINGSSYSTEM ELLER MILJÖCERTIFIERING I ALLA KOMMUNENS VERKSAMHETER

SYFTE OCH BESKRIVNING

Det ska finnas ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete i alla kommunens verksamheter för att identifiera verksamhetens miljöpåverkan och kunna arbeta för att minska den på ett strukturerat sätt. Att miljödiplomera verksamheten kan vara ett sätt, i pedagogisk verksamhet kan med fördel en certifiering med pedagogisk inriktning väljas.

Många av våra verksamheter arbetar inom ramen för ett miljöledningssystem redan idag. Det finns dock inga sanktioner mot de förvaltningar och bolag som inte har detta.

Ett miljöledningssystem, typ miljödiplomering, eller en miljöcertifiering sätter igång mycket positivt – det leder till ständiga förbättringar på miljöområdet och ger ringar på vattnet. Miljöarbetet måste inte se likadant ut överallt. Olika varianter som är bäst lämpade kan användas. Syftet med åtgärden är att få till ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete i alla kommunens verksamheter. För att säkerställa effekten av miljöarbetet ska en extern revision utföras regelbundet.

UPPFÖLJNING

Åtgärden kan anses genomförd då miljöledningssystem eller miljöcertifiering finns implementerat vid samtliga av stadens nämnder och styrelser.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Minskad energianvändning
- Minskade gifter i barns vardag
- Utfasningsämnen
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

164. UTSE MILJÖSAMORDNARE PÅ ALLA FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG

SYFTE OCH BESKRIVNING

För att kunna vara en föregångare i miljöarbetet är det viktigt att vi själva har ett fungerande miljöarbete. Utöver att ha ett miljöledningssystem för våra egna verksamheter ska vi utse miljösamordnare med ett tydligt ansvar för att samordna och driva på det interna miljöarbetet. Denna roll ska finnas vid alla förvaltningar och bolag.

UPPFÖLJNING

Åtgärden kan anses genomförd då miljösamordnare finns utsedd vid åtminstone 80% av stadens nämnder och styrelser.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Minskad energianvändning
- Minskade gifter i barns vardag
- Utfasningsämnen
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

165. MILJÖUTBILDA KOMMUNENS PERSONAL

SYFTE OCH BESKRIVNING

Kommunens personal ska utbildas om miljömålen och olika områden och miljöpåverkan. Utbildningen ska vara inriktad mot de miljöfrågor som berör de områden en jobbar med och bidra till arbete med minskad miljöpåverkan.

För nyckelpersoner kan det finnas särskilt behov av specifika utbildningar till exempel med fokus på avfall, matsvinn, inköp, energianvändning eller transporter.

Inom Göteborgs Stad finns flera utbildningar kring olika områden och mycket sakkunskap som kan underlätta genomförandet. På intranätet under rubriken "Miljöarbetet i staden" finns en webbutbildning som kan tjäna som en god grund i personalens miljöutbildning.

Syftet med åtgärden är att alla anställda i Göteborgs Stad ska få insikt i miljömålenas olika områden, vilken miljöpåverkan en själv och ens verksamhet kan ha samt vad en kan göra för att minska denna miljöpåverkan.

UPPFÖLJNING

Åtgärden kan anses klar när 80 procent av stadens förvaltningar och bolag har utbildat 80 procent av sin personal.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Minskade gifter i barns vardag
- Utfasningsämnen
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning
- Minskad energianvändning

RESURSER

Beror helt på hur respektive verksamhet väljer att lägga upp sin utbildningssatsning.

168. TA FRAM AVFALLSPLANER I ALLA FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG

SYFTE OCH BESKRIVNING

I samtliga förvaltningar och bolag ska det finnas en preciserad tillämpning av gällande avfallsplan där det tydligt framgår hur avfall ska sorteras och hanteras, samt strategier för hur förvaltningen eller bolaget kan förbygga/minimera avfall och stödja cirkulära lösningar. Syftet är att tydliggöra ansvarsfördelning och åtgärdsbehov för att förbättra resurshushållning och avfallshantering.

Alla fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar och bolag i staden ska senast 2018 ha tagit fram handlingsplaner och satt igång åtgärder för att minska sitt avfall med minst 30 procent till 2030 jämfört med 2010.

Handlingsplanerna ska sedan bli en del av Göteborgs Stads nya kommunala avfallsplan. Kretslopp och vatten har i samarbete med olika verksamheter i staden tagit fram metoder, vägledningar, rutiner och checklistor för att förebygga avfall i olika typer av verksamheter. De flesta verksamheter har ett kontor och kan därför tillämpa vägledningen "Förebygga avfall på kontor". Det ger hjälp att komma igång för att sedan gå vidare och minska avfallet i själva kärnverksamheten där oftast de största avfallsmängderna och det farligaste avfallet finns.

Göteborgs Stads förvaltningar och bolag producerar årligen minst 450 000 ton avfall av olika slag. Avfall som påverkar klimat och miljö vid produktion av varor, utvinning av råvaror, transporter, användning och avfallshantering. Genom att förebygga avfall minskar påverkan på klimat och miljö. Kostnaderna för inköp och avfallshantering minskar. Det går åt mindre arbetstid för att ta hand om avfall, leveranser och inköp. Det blir mer plats i lokalerna och arbetsmiljön förbättras. Exempel från pilotprojektet Det avfallssnåla äldreboendet som genomfördes på Sekelbo äldreboende i Stadsdelsförvaltningen Östra Göteborg visar också att själva kärnverksamheten kan bli effektivare och det blir bättre för brukarna.

Alla verksamheter har ansvar för att minska avfallet och vara förebilder för göteborgarna. Göteborgs stads förvaltningar och bolag träffar i stort sett alla göteborgare varje dag, i skolor, förskolor, inom äldreomsorgen, som hyresgäster i allmännyttan, på bibliotek, idrottsanläggningar och andra besöksverksamheter och vid myndighetsutövning. I SNV:s nya föreskrifter om kommunal avfallsplanering kommer det krävas att det finns åtgärder för hela kommunens verksamhet i avfallsplanen, inte bara själva avfallsverksamheten. Handlingsplanerna ska omfatta verksamhetens totala avfall inklusive det som orsakas av kärnverksamheten, såsom att hyra ut bostäder, göra detaljplaner eller ansvara för stadens IT-system. Särskilt viktigt är att handlingsplanerna omfattar stadens tunga redskap för att öka resurshushållningen: stadsplaneringen, byggandet, den kommunala upphandlingen, uthyrning av bostäder och lokaler, myndighetsutövning i form av tillsyn med mera samt rollen som stor avfallsproducent.

Kretslopp och vatten ska inspirera och vägleda verksamheter i arbetet med att ta fram handlingsplaner och komma igång med att minska avfallet och ansvarar för att infoga handlingsplanernas intentioner i den kommunala avfallsplanen.

UPPFÖLJNING

Säkerställa att avfallsplan är uppförd innan 2018. Alla fackförvaltningar, stadsdelsförvaltningar och bolag i staden ska senast år 2018 ha tagit fram handlingsplaner och satt igång åtgärder för att minska sitt avfall med minst 30 procent till 2030 jämfört med 2010. Planerna ska redovisas kortfattat i UR2.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

Avfallsplanen bör göras i samarbete mellan kretslopp och vatten och berörda förvaltningar. Åtgärden kräver därför arbetsinsatser från båda förvaltningar.

172. KVALITETSSÄKRA INSAMLINGEN AV FARLIGT AVFALL I STADENS VERKSAMHETER

SYFTE OCH BESKRIVNING

Att säkerställa att farligt avfall och elavfall från stadens verksamheter inte hanteras fel är en viktig åtgärd. För att säkerställa en korrekt hantering ska vi öka kunskapen hos nyckelpersoner inom Göteborgs Stad kring vad som är farligt avfall, elavfall och läkemedelsrester och hur det ska sorteras och hanteras. Vidare ska alla förvaltningar och bolag säkerställa att det finns rutiner för att förhindra att det farliga avfallet, elavfallet och kasserade läkemedel hamnar fel.

Inom Skrota skräpet kommer dagens farligt avfall-hantering i stadsdelsförvaltningarna och social resursförvaltning att ses över juridiskt sett. Utifrån den översynen kommer rekommendationer tas fram för hur en bra hantering av farligt avfall kan se ut.

Åtgärden syftar till att återvinna farligt avfall och minska farliga ämnen i kretsloppet.

UPPFÖLJNING

Förslagsvis ska stadens verksamheter redogöra för om de har kvalitetssäkrat insamlingen av farligt avfall i lämplig form.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

Åtgärden förväntas rymmas inom ordinarie verksamhet.

174. INFÖR RUTINER VID INFÖRSKAFFANDE AV MÖBLER OCH INREDNING

SYFTE OCH BESKRIVNING

Samtliga nämnder och styrelser ska införa rutiner vid införskaffande av möbler och inredning, detta kan lösas genom ett tillägg i befintlig inköpsrutin. Göteborgs Stad köper inredning för stora belopp årligen, vilket även innebär en stor klimat- och miljöpåverkan. Vi ska göra en strategisk satsning för att minska denna påverkan. Syftet med åtgärden är att styra mot minskad klimat- och miljöpåverkan från möbler och inredning.

Rutinen ska tydliggöra att TAGE ska användas i första hand och att en sedan i andra hand ska söka i upphandlingsnämndens gällande avtal.

På TAGE kan stadens verksamheter annonsera ut överblivna möbler och inventarier och efterlysa sådant man vill ha. Allt på Tage är gratis. Exempel på sådana rutiner finns på TAGE-sidan som ligger på Göteborgs Stads intranät under fliken "Hela staden".

Kretslopp och vatten kan vägleda vid införandet av rutiner för TAGE.

UPPFÖLJNING

Uppföljningen består av hur många annonser som läggs ut på TAGE varje månad och vilken besparing i koldioxidutsläpp och ekonomisk besparing som dessa resulterar i.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla

SAMARBETSPARTNER

Kretslopp och vattennämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

180. DOKUMENTERA OCH REDOVISA ANVÄNDNINGEN AV UTFASNINGSSÄMMEN I MÄRKNINGSPLIKTIGA KEMISKA PRODUKTER

SYFTE OCH BESKRIVNING

Alla verksamheter inom Göteborgs Stad har ansvar för att dokumentera sin egen användning av märkningspliktiga kemiska produkter med ingående ämnen. Detsamma gäller användningen av märkningspliktiga kemiska produkter genom köpta tjänster och i entreprenadverksamhet. Det finns möjlighet att registrera sin användning i ett IT-baserat stöd som miljöförvaltningen samordnar.

Alla verksamheter ska påskynda utfasningen av i första hand så kallade utfasningsämnen och i andra hand riskminskningsämnen.

Åtgärden syftar till att säkerställa den lägsta nivån för att uppfylla miljölagstiftningen och att ha kontroll över verksamhetens egen kemikalieanvändning för att kunna ha ett aktivt substitutionsarbete, göra de bästa valen ut miljösynpunkt samt att kunna minska användningen på ett strukturerat sätt i sin helhet och på en övergripande nivå för staden. Åtgärden ingår i stadens kemikalieplan.

UPPFÖLJNING

Miljöförvaltningen följer upp och redovisar åtgärden inom stadens miljörapport och som en del i uppföljningen av kemikalieplanen.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade gifter i barns vardag
- Utfasningsämnen

RESURSER

Enligt kemikalieplanen ska åtgärden rymmas inom befintlig ram.

213. ÖKA ANVÄNDNINGEN AV WINST FÖR BÄTTRE INKÖPSSTATISTIK

SYFTE OCH BESKRIVNING

Bygger på tidigare åtgärd om att ställa ökade krav på klimathänsyn vid upphandling (nr 206) och avser även strategierna 1, 7, 18, 21 och 22 i klimatstrategiska programmet. Åtgärden avser ett samarbete med Upphandlingsförvaltningen och Intraservice för att öka användningen av E-handelsystemet Winst.

Idag är det bekräftat från både Upphandlingsbolaget och Intraservice att inköp utanför ramavtalen i Winst sker hos offentliga verksamheter som även har tillgång till systemet, vilket försämrar insamlingen av kvalitativ inköpsstatistik samt förmågan att utföra kvalitativa klimatberäkningar på inköpta varor och tjänster. Vidare är alla tjänster och material inte heller kategoriserade i systemet, vilket innebär att det är svårt att utföra till exempel spendanalyser för stadens totala inköp där både bolag och förvaltningar är inkluderade.

- Samarbetet skulle kunna främja användningen av Winst hos både bolag och verksamheter på så vis att bättre och kvalitativare inköpsstatistik kan ges. Detta kan verksamheter i Göteborgs Stad ha nytta av vid framtida uppföljning.
- Samarbetet skulle kunna användas för att främja bättre inköpsrutiner som medför att leverantörer kategoriserar sina produkter.
- Samarbetet skulle kunna främja kvalitativ inköpsstatistik på så vis att Göteborgs Stad minskar sin miljö- och klimatpåverkan från offentliga inköp av varor och material.
- Samarbetet kan möjligtvis ske under förutsättningen att Upphandlingsbolaget fastställer åtgärdsförslagets punkter som Miljöförvaltningen valt att ta fram.

Syftet med åtgärden är:

- Att alla verksamheter i staden verkar för en gemensam inköpsprocess (Winst).
- Att alla verksamheter i staden verkar för att utföra rätt och samma inköpsrutiner via stadens E-handelssystem Winst
- Att alla verksamheter i staden får möjligheten att enklare följa upp sin inköpsstatistik
- Att alla verksamheter i staden kan utifrån inköpsstatistiken, bedöma och beräkna klimatpåverkan från sina inköp.
- Att varor och produkter kategoriseras i Stadens E-handelssystem Winst så att spendanalyser kan genomföras.

UPPFÖLJNING

Upphandlingsbolaget har i sin hållbarhetsredovisning från år 2015, presenterat en lista på vad som ingår i deras uppföljning av ramavtal. Följande är inkluderade: kontroll av leverantörens ekonomiska stabilitet, kontroll av priser, inhämtning av statistik från kunder/leverantör, kontroll av miljö- och kvalitetskrav och kontroll av CSR-krav. I upphandlingsbolagets uppföljning kvantifieras leverantörstroheten och andel inköp som görs via ramavtalsleverantörer i Winst. Dessa indikatorer kan möjligtvis användas för att följa upp användningen av Winst. Andelen inköp som går till ramavtalsleverantörer motsvarar idag cirka 70 procent och idag representeras leverantörstroheten till cirka 89 procent. Siffrorna kan med hjälp av åtgärdsförslaget höjas eventuellt till ca 95-100 procent.

Åtgärden ska även möjliggöra någon form av indikator baserad på statistik från Winst.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Alla, Nämnden för Intraservice

SAMARBETSPARTNER

Upphandlingsnämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshållning

RESURSER

Inom befintlig ram. Åtgärder till följd av samarbetet kan medföra extra kostnader, så som inköp av spendanalysverktyg.

Åtgärder med ALLA som samarbetspartner (2st)

1. TA FRAM ETT MILJÖSTRATEGISKT PROGRAM FÖR GÖTEBORGS STAD

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska ta fram ett miljöstrategiskt program för Göteborg. Programmet ska vara ett paraplydokument för vårt strategiska miljöarbete och innefatta en vision. 2020 ersätter vi dagens miljöprogram som innehåller mål och åtgärder med ett miljöstrategiskt program som även innehåller strategier för att nå målen. I arbetet med att ta fram ett miljöstrategiskt program ingår dels att se över vårt lokala miljömålssystem med utblickar mot det nationella miljömålssystemet och Agenda 2030-målen, dels att "inkludera" befintliga miljöstrategidokument och identifiera inom vilka områden det saknas strategier och fylla dessa luckor. Ett syfte med detta är att göra stadens miljöstrategiska arbete tydligare och mer överblickbart. Viktiga pusselbitar i arbetet mot 2020 är att se över indikatorer/mätetal och hur vi styr mot målen på bästa sätt. Hur vi hanterar handlingsplaner för olika områden efter 2020 måste vi också hantera inom åtgärden.

Den primära målgruppen för det miljöstrategiska arbetet är staden som organisation, men vi har även andra målgrupper vi måste attrahera att vilja tillämpa programmet som aktionsplan för deras agerande i det gemensamma miljömålsarbetet. Vi behöver göra en målgruppsanalys för att identifiera vilka vi ska involvera och anpassa programmet till. För att få extern betraktelse kan ett sätt vara att bilda fokusgrupper utifrån identifierade målgrupper.

För att bli mer transparanta med vad staden som organisation gör för ökad måluppfyllelse så ska vi undersöka behovet och möjligheten av att utveckla en modell för hur staden kan hållbarhetsredovisa sitt arbete med inspiration av riktlinjerna enligt GRI (Global Reporting Initiative) för offentlig sektor.

Syftet är att ta fram och införa ett miljöstrategiskt program som ersätter nuvarande miljöprogram. Åtgärden omfattar att utveckla, paketera och förtydliga det miljöstrategiska arbetet på ett pedagogiskt och kommunikativt sätt.

Sedan miljöprogrammet med handlingsplanen antogs 2013 har flertalet stödjande och fördjupade miljöstrategiska planer och program tagits fram som klimatstrategiska programmet, åtgärdsprogram mot buller, kemikalieplan och fler är på väg, exempelvis naturvårdsstrategiskt program för biologisk mångfald i Göteborg. Samtliga dokument är styrande var för sig men det finns en stor fördel att knyta ihop dessa till en helhet och skapa ökad förståelse för hela kedjan från miljömål (det miljötillstånd som ska uppnås), strategi för att nå miljömålet till handlingsplan för ett praktiskt genomförande av strategin (åtgärdsarbetet) liksom uppföljning av hur det går (med avseende på prestation och miljönytta). Det finns dessutom områden som vi behöver utveckla för måluppfyllelse.

Med hänsyn till att flera av våra miljömål har sitt slutår 2020 och det på nationell nivå pågår översyn av hur FN:s hållbarhetsmål ska implementeras liksom miljömålsberedningens arbete med

miljöstrategier för att nå de nationella miljömålen så finns det ett behov av att se över det lokala miljömålssystemet. Översynen innefattar även indikatorer och mätetal.

Vi har idag ett systematiskt och ambitiöst miljöprogramsarbete som växt fram och utvecklats under de senaste tre åren. De strukturella delarna finns på plats och ger oss goda förutsättningar för ett effektivt miljöarbete. Eftersom arbetet är relativt ungt och fortsatt delvis under utformning så finns potential att förstärka helheten för att underlätta för de som ska använda och tillämpa miljöprogrammet i sin vardag.

UPPFÖLJNING

Detta är en strukturell åtgärd med målet att underlätta för tillämparna. Genom att arbeta systematiskt med miljöfrågan så anser vi att det indirekt har stor betydelse för miljönyttan. Detta är något vi kunnat verifiera i de uppföljningar vi hittills gjort av befintligt miljöprogramsarbete inom staden.

Åtgärden ska resultera i ett beslutat dokument.

ANSVARIG NÄMND ELLER STYRELSE

Miljö- och klimatnämnden

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

RESURSER

Tidsplanen för arbetet uppskattas till 2018-2020. Utöver det som ryms inom ordinarie verksamhet uppskattas behovet till en heltidstjänst under sammanlagt två års tid fördelat på miljökommunikation och projektledning.

214. HA ETT TYDLIGT MILJÖFOKUS I INKÖPS- OCH BESTÄLLARUTBILDNINGAR SYFTE OCH BESKRIVNING

I de utbildningar som beställare och inköpare i staden får ska det ges tydlig information om miljö och hållbarhet. Det ska framgå att det ställs miljökrav i upphandling liksom att det vid varje inköp görs miljöval samt hur man hittar miljöanpassade produkter. För att åtgärden ska få effekt är det viktigt att miljöinformation ingår i utbildningar som når hela inköps- och beställarorganisationen i staden.

Syftet med åtgärden är att sprida så mycket kunskap som möjligt kring vilka produkter/tjänster som kan väljas för att göra hållbara val.

UPPFÖLJNING

Fråga till berörda aktörer: Får beställare i er organisation utbildning och information kring miljöfrågor i samband med beställningar och inköp? Ja/Nej Om Ja: När och på vilket sätt?

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Nämnden för Intraservice, Upphandlingsnämnden

SAMARBETSPARTNER

Alla

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

FÖR KÄNNEDOM

56. VERKA FÖR MÖJLIGHETEN ATT TA MED CYKEL I KOLLEKTIVTRAFIKEN

SYFTE OCH BESKRIVNING

Det är viktigt att kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik stärks. Ett sätt att öka kollektivtrafikens attraktivitet är att underlätta för att ta med cykeln på kollektivtrafikresan, framförallt på pendeltåg, färjor, eventuell linbana och vissa busslinjetyper.

I stadstrafik finns risk att restiderna förlängs om vanliga cyklar tillåts eftersom de behöver lastas i separata delar av bussar och spårvagnar och tar mycket plats. Men i vissa situationer kan det vara extra viktigt att det finns möjlighet att ta med cykeln inom kollektivtrafiken. Detta gäller dels för långväga cykelpendlare och dels för de som vill cykelturista i Göteborgs omgivningar.

Idag är det möjligt att ta med cykeln på pendeltåg och på landsvägsbussar i mån av plats. Däremot behöver man betala en tilläggsavgift för att ta med cykeln på pendeltåget. Vi ska verka för möjligheten att ta med cykel kostnadsfritt på viss kollektivtrafik.

UPPFÖLJNING

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Trafiknämnden

SAMARBETSPARTNER

Västtrafik

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Lägre halter av partiklar
- Lägre halter av kvävedioxid
- God ljudmiljö

RESURSER

Kräver extra resurser. Upp till en miljon kronor.

84. UTÖKA KÄLLSORTERINGEN PÅ KOMMUNENS ANLÄGGNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi i Göteborgs Stad är huvudman för många stora publika anläggningar, som museum, bibliotek eller idrottsanläggningar, där besökarna genererar stora mängder avfall. Idag är det många gånger svårt att som besökare sortera sitt avfall på sådana anläggningar, därför bör staden möjliggöra källsortering av avfall på dessa platser. Källsorteringen bör vara av samma typ och vara lätt att känna igen även i dessa miljöer.

Stadens verksamheter bör fungera som en förebild för göteborgaren, och det är en viktig symbolfråga att källsortering finns där göteborgaren använder våra lokaler. Det är viktigt att sorteringen fungerar hela vägen ut det vill säga att avfallet blir tillräckligt rent för att kunna återvinnas. Genomtänkta och tydliga system samt bra information ökar chanserna för att det ska fungera bra. Erfarenheter av redan genomförda tester ska tas tillvara eftersom det är svårt att lyckas med källsortering på allmänna platser.

Det finns sedan tidigare en policy om avfallshantering på offentliga platser. Denna åtgärd kompletterar den policyn.

Ett hinder för åtgärden kan vara att verksamhetsutövaren inte har full rådighet över lokalerna. På många platser är bristen på utrymme ett problem och där behöver fastighetsägaren ta ansvar. Det är därför viktigt med samverkan mellan fastighetsägaren och verksamhetsutövaren.

UPPFÖLJNING

ANSVARIG NÄMND ELLER STYRELSE

GotEvent, Idrotts- och föreningsnämnden, Kulturnämnden, Park- och naturnämnden, Stadsdelsnämnderna

SAMARBETSPARTNER

Trafiknämnden (Trygg och vacker stad)

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

RESURSER

148. UTVECKLA INFORMATION OM PARKER OCH NATUROMRÅDEN

SYFTE OCH BESKRIVNING

För att öka tillgängligheten till och kunskap om naturen är det viktigt med information och tydlighet. Vi ska därför utveckla informationen om parker och naturområden på webben och andra digitala media, såväl som med trycksaker, entréskyltar med mera. Vi behöver också utöka och förtydliga informationen om hur man beter sig ansvarsfullt i våra gemensamma park- och naturområden.

Genom att utveckla information om och i parker och naturområden kan besökandet öka. Det bidrar till positiva hälsoeffekter samt bidrar till att öka medvetenhet, kunskap och intresse för natur- och kulturmiljöer och dess värden.

UPPFÖLJNING

Uppföljning kan ske genom stadsmiljöenkäten.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Park- och naturnämnden

SAMARBETSPARTNER

Fastighetsnämnden, Idrotts- och föreningsnämnden, Kulturnämnden, Miljö- och klimatsnämnden, Berörda Stadsdelsnämnder, Västkuststiftelsen

BERÖRDA DELMÅL

- Tillgängliga sjöar och vattendrag
- Tillgänglig kust och skärgård
- Tillgängliga skogar
- Tillgång till ett varierat och rikt växt- och djurliv

RESURSER

Del av planering och produktion sker inom befintlig ram. Mer omfattande produktion av informationsmaterial inklusive illustrationer, foto, layout, tryckning mm, framtagning av digitala verktyg, framtagning av kartmaterial kräver extra resurser både i form av tid och köp av tjänster. Uppskattningsvis 300-500 tkr beroende på omfattning.

149. FÖRBÄTTRA TILLGÄNGLIGHETEN TILL PARKER OCH NATUROMRÅDEN

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska förbättra tillgängligheten med kollektivtrafik och cykel till parker och naturområden. Även vandringsleder och promenadstråk i och mellan områdena ska ses över.

Genom att göra det lätt att ta sig till grönområden blir de mer tillgängliga för göteborgarna. Möjligheterna för ekodukter och parkodukter i strategiska lägen bör undersökas. Andra möjligheter som vi ska tillvarata är att placera hållplatser så det är lätt att ta sig till parker och grönområden, tydliggöra entréer till parker och grönområden samt skapa länkar mellan större grönområden som riktningsskapare och vägvisare.

Även om staden inte alltid har full rådighet i frågan så bör vi genom dialog med Västtrafik skapa mera förståelse för frågan.

UPPFÖLJNING

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Park- och naturnämnden, Trafiknämnden

SAMARBETSPARTNER

Västtrafik

BERÖRDA DELMÅL

- Tillgängliga sjöar och vattendrag
- Tillgänglig kust och skärgård
- Tillgängliga jordbrukslandskap och våtmarker
- Tillgängliga skogar
- Attraktiv bebyggelsestruktur
- Tillgång till ett varierat växt- och djurliv

RESURSER

Kräver extra resurser. Miljontals kronor. Större åtgärder som ekodukter och parkodukter ryms inte inom ramen.

162. PLACERA UT FLER TOALETTER I SKÄRGÅRDEN

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska utreda behov och möjligheter till utbyggnad av fler toaletter, både land- och havsbaserade, och bygga fler offentliga toaletter där det behövs. Vi ska upprätta avtal med fler aktörer för tillgång för allmänheten till deras toaletter. Vid behov ska vi ordna tillfälliga toalettlösningar, så som hyrtoaletter, i skärgården.

Genom ökad marknadsföring av skärgården med syfte att öka besöksnäringen har allt fler sökt sig ut i skärgården. Vi ska därför genomföra informationsinsatser till besökare till skärgården om var toaletter finns. Kommunen äger inte mycket mark i skärgården och har ganska få fasta toalettanläggningar som inte möter behovet. Följden har blivit förorening av naturmark och möjlig påverkan på havet.

UPPFÖLJNING

Någon direkt effekt på föroreningar i havet är svåra att mäta. Fakturerade volymer avfall/avlopp kan mätas liksom nöjdhetsgrad hos boende och besökare.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Park- och naturnämnden

SAMARBETSPARTNER

Göteborgs Skärgård samarbetsprojekt

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade fosforutsläpp till vatten
- Minskade kväveutsläpp till vatten

RESURSER

Personalresurser för planering och utredning kan delvis täckas inom befintlig ram. Anläggning och skötsel av fler permanenta toaletter respektive tillfälliga toaletter ryms inte inom befintlig ram. 2016 års insats under sommaren med tillfälliga toaletter samt några flera toalettavtal beräknas kosta ca 500-600 tkr.

191. ÖKA UTBUDET AV EKOLOGISKT OCH VEGETARISKT PÅ RESTAURANGER OCH CAFÉER I STADENS VERKSAMHETER

SYFTE OCH BESKRIVNING

Alla stadens verksamheter som riktar sig till allmänheten och som i egen regi eller via entreprenörer serverar livsmedel ska erbjuda ekologiska och vegetariska rätter. Det gäller exempelvis simhallar, bibliotek och nöjesarenor.

Maten som erbjuds ska följa Göteborgs Stads definition av miljömåltider, det vill säga miljömärkta och etiskt märkta råvaror, säsongsanpassade och rika på grönsaker och baljväxter.

UPPFÖLJNING

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Got Event, Idrotts- och föreningsnämnden, Kulturnämnden, Liseberg, Park- och naturnämnden, Stadsdelsnämnderna

SAMARBETSPARTNER

Nämnden för konsument- och medborgarservice, Miljö- och klimatnämnden

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Mer ekologisk odling

RESURSER

195. TA FRAM EN POLICY FÖR HÅLLBAR REPRESENTATION

SYFTE OCH BESKRIVNING

Vi ska ta fram en policy för en Hållbar representation i staden där fokus ligger på en miljömässigt och socialt hållbar konsumtion av livsmedel. Åtgärden styr mot strategi nummer 20 i Klimatstrategiska programmet "Minska klimatpåverkan från mat i våra verksamheter". Åtgärden syftar till att vi på stadens evenemang och möten ska välja livsmedel som är ekologiska, med låg klimatpåverkan samt tar hänsyn till etiska aspekter. Åtgärden kommer resultera i en minskad miljöpåverkan från upphandlade livsmedel i Göteborgs Stad.

UPPFÖLJNING

I uppföljning av det klimatstrategiska programmet kan vi med hjälp av Klimatkompassen mäta på inköpta livsmedel genom Winst.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Miljö- och klimatnämnden

SAMARBETSPARTNER

Nämnden för konsument och medborgarservice, Kretslopp och vattennämnden, Kommunstyrelsen

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion
- Mer ekologisk odling

RESURSER

Inom ram

205. UTRED HUR VI KAN FRÄMJA SEMESTRA LOKALT

SYFTE OCH BESKRIVNING

Att utreda hur vi kan främja att semestra lokalt, som ibland även benämns som hemestra, avser en utredning av hur staden kan främja att anställda inte flyger på fritiden utan istället semestrar lokalt.

På samma sätt som Göteborgs Stad har incitament för att uppmuntra till hållbart privat resande med cykel och kollektivtrafik för de anställda, så kan staden uppmuntra till minskad miljöpåverkan vid mer långväga fritids- och semesterresor. Utredningen ska titta brett på de möjligheter och exempel som finns att införa incitament som gör det mer attraktivt att välja alternativ till flyg. Det skulle kunna vara förmåner och stöd vid köp av alternativa resor, nudging, påverkan av attityder eller en belöning för de som väljer bort privat flygresor. Även möjligheten att göra pilotprojekt på miljöförvaltningen eller annan kommunal organisation kan studeras.

Medelgöteborgarens utsläpp från flygresor är i samma storleksordning som för bilresor, men den lokala rådigheten är liten. Göteborgs Stad kan som stor arbetsgivare göra skillnad och visa på alternativa vägar för andra. Det behövs en kombination av attitydförändringar och ekonomiska incitament för att göra det attraktivt att välja bort flyget. Ofta är det svårt och dyrt att till exempel göra utlandsresor med tåg och attraktiva alternativ i närområdet kan bli mer kända.

Åtgärden ligger i linje med stadens mål om att minska konsumtionens klimatpåverkan. Mer specifikt är åtgärden ett sätt att förverkliga strategi 24 i klimatprogrammet om att "främja alternativ till konsumtion av flygresor".

UPPFÖLJNING

Åtgärden kan ses som genomförd när en utförlig och bred utredning över alternativ är gjord.

ANSVARIG NÄMND OCH STYRELSE

Miljö- och klimatenämnden

SAMARBETSPARTNER

BERÖRDA DELMÅL

- Minskade utsläpp av koldioxid
- Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion

RESURSER

Uppskattningsvis kommer åtgärden att behöva cirka 200 000 kronor för att genomföras.